
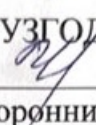

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні групи забезпечення
спеціальності 207 Водні біоресурси
та аквакультура
від « 16 » 02 2023 року
протокол № 7
голова групи: П.В. Шекк

УЗГОДЖЕНО:
Декан Чугай А.В.
Природоохоронний факультет

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни
ЕКОЛОГІЗАЦІЯ РИБНИЦТВА

(назва навчальної дисципліни)

207 Водні біоресурси та аквакультура

(шифр та назва спеціальності)

Освітня програма «Охорона, відтворення та раціональне використання
гідробіоресурсів»

(назва освітньої програми)

початковий (молодший бакалавр)

(рівень вищої освіти)

денна

(форма навчання)

2

(рік навчання)

4

(семестр навчання)

4/120

(кількість кредитів ЄКТС/годин)

Іспит

(форма контролю)

Водних біоресурсів та аквакультури ОДЕКУ

(кафедра)

Одеса, 2023 р.

Автори: Бургаз Марина Іванівна, доцент, к.б.н.
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри Водних біоресурсів та
аквакультури від « 10 » 02 2023 року, протокол № 7.

Викладачі: Лекційні заняття – Бургаз М.І., к.б.н., доцент
(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Лабораторні та практичні заняття – Бургаз М.І., к.б.н., доцент
(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Рецензент: Шекк П.В., д.с-г.н., професор кафедри водних біоресурсів а
аквакультури ОДЕКУ

Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечення студентів теоретичними та практичними знаннями щодо екологізації галузі рибництва та запровадження природоохоронних технологій, спрямованих на зменшення негативного впливу на довкілля та підвищення якості продукції в умовах індустріалізації галузі. При вивченні навчальної дисципліни розглядаються питання сучасних природоохоронних технологій вирощування риб та виробництва екологічно чистої продукції рибництва.
Компетентність	здатність використовувати знання новітніх технологій вирощування риб та інших гідробіонтів, їх переваг та недоліків при вирощуванні риби
Результат навчання	визначати способи ведення рибництва, об'єкти вирощування, екологічні умови їх утримання; проводити групування самців і самиць риб, отримання статевих продуктів, осіменіння та інкубування ікри з використанням термальних вод енергетичних об'єктів та за екологічними нормативами; вирощувати рибопосадковий матеріал і товарну рибу та контролювати якість води для отримання екологічно чистої продукції
Базові знання	<ul style="list-style-type: none"> – загальні теоретичні основи, на яких побудовані системи екологізації рибництва; – основні напрямки екологізації рибництва; – засоби та методи, що використовуються екологізацією рибництва; – Значення екологізації галузі рибництва, тощо
Базові вміння	<ul style="list-style-type: none"> – Дати характеристику екологізації рибництва, як одному з найважливіших напрямків сучасної аквакультури та ведення рибного господарства; – Визначити роль і значення екологізації рибництва в Світовому та державному виробництві продукції аквакультури; – Охарактеризувати основні напрямки та технології екологізації рибництва в Світі.
Базові навички	
Пов'язані ссиллабуси	-
Попередня дисципліна	-
Наступна дисципліна	немає
Кількість годин	лекції: 30 практичні заняття: 15 самостійна робота студентів: 75

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	Екологізація рибництва, як прогресивний напрям розвитку рибного господарства		
	Тема 1 Поняття про екологізацію рибництва. Екологія та інтенсифікація сучасного рибного господарства. Екологічні закони та принципи, їх значення в сучасній системі екологізації рибогосподарської галузі. Значення екологізації в сучасних умовах розвитку галузі рибництва.	10	7
	Тема 2 Сучасні напрямки світової екологізації галузі рибництва	10	7
	Тема 3 Актуальні засоби та методи ведення екологічно чистого рибного господарства. Економічні аспекти екологізації рибного господарства України	10	6
	Разом:	30	20

Консультації:

Викладач: Бургаз Марина Іванівна,

Згідно з затвердженим графіком

Аудиторія 707 (НЛК №2)

Практичні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	Екологія та інтенсифікація сучасного рибного господарства.		
	Тема 1 Методи екології та основні її принципи, що використовуються при веденні екологічно чистого рибного господарства.	2	7
	Тема 2 Значення екологізації в сучасних умовах розвитку галузі рибництва в Україні та світі в цілому.	4	8
	Тема 3 Актуальні напрямки сучасної світової екологізації галузі рибництва та їх впровадження в Україні.	2	8
	Тема 4 Технічні засоби та прогресивні методи ведення екологічно чистого рибного господарства.	2	7
	Разом:	15	30

Консультації:

Викладач: Бургаз Марина Іванівна,

Згідно з затвердженим графіком

Аудиторія 707 (НЛК №2)

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	• Підготовка до лекційних занять	20	1-14 тижні
	• Написання модульної тестової контрольної роботи (обов'язковий)	5	14 тиждень
ЗМ-П1	• Захист практичних робіт (обов'язковий)	30	2-14 тижні
	Підготовка до іспиту	20	14 тиждень
Разом:		75	

1 Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л1.

Організація контролю знань студентів побудована за накопичувально-модульним принципом згідно вимог діючого в університеті Положення «Про проведення підсумкового контролю знань студентів».

З теоретичного курсу навчальної дисципліни студент повинен бути готовим відповідати на усні запитання лектора під час лекційних занять.

Тестові завдання модульної контрольної роботи складені у тестовому вигляді закритого типу.

Формами контролю засвоєння теоретичних знань є усне опитування під час лекційних занять (поточний контроль), модульні контрольні роботи за кожним змістовним модулем (внутрішньо семестровий контроль), складання заліку (підсумкова атестація).

Варіанти модульної контрольної роботи містять 25 запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 2 бали. Максимальна кількість балів за виконаний варіант кожної модульної контрольної роботи становить **50 балів**. Максимальна кількість балів яку студент може отримати з лекційної частини складає **50 балів**.

2.3.2 Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П1

Формою контролю практичного модулю ЗМ-П1 є усний захист кожної практичної роботи. Максимальна кількість балів за кожне практичне заняття складає **12,5 балів**. Всього за практичні заняття студент може отримати **50 балів**.

2.3.3 Методика та оцінювання підсумкового заходу з дисципліни «Екологізація рибництва»

Загальна максимальна кількість балів з дисципліни «Екологізація рибництва», яку студент може отримати, складає **100 балів**.

Студент вважається допущеним до семестрового заліку, якщо він виконав усі практичні роботи, які передбачені силлабусом дисципліни, і набрав суму балів за практичні роботи не менше **25 балів**.

Білету для заліку формуються у вигляді тестових завдань закритого типу та містять 20 запитань. Студент повинен вибрати правильну відповідь з декількох запропонованих. Загальний бал залікової роботи еквівалентний відсотку правильних відповідей із загального обсягу питань залікової роботи. Максимальна кількість балів за залікову роботу складає 20 балів.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-Л1 «Екологізація рибництва, як прогресивний напрям розвитку рибного господарства».

3.1.1. Повчання

Під час вивчення теми № 1 «**Поняття про екологізацію рибництва. Екологія та інтенсифікація сучасного рибного господарства. Екологічні закони та принципи, їх значення в сучасній системі екологізації рибогосподарської галузі. Значення екологізації в сучасних умовах розвитку галузі рибництва**» слід вивчити види і структуру моніторингу, на яких принципах ґрунтується система державного моніторингу навколишнього середовища, які основні завданнями системи державного моніторингу навколишнього середовища, на яких трьох рівнях створюється система державного моніторингу, яке коло проблем і завдань дозволяє вирішувати моніторинг. Що реєструються у процесі моніторингу, тощо.

Під час вивчення теми № 2 «**Сучасні напрямки світової екологізації галузі рибництва**» слід вивчити поняття та методи досліджень таких як: наземні спостереження, біоіндикаційні методи, фізико-хімічні методи, дистанційне зондування, тощо.

Під час вивчення теми № 3 «**Актуальні засоби та методи ведення екологічно чистого рибного господарства. Економічні аспекти екологізації рибного господарства України**» слід вивчити що таке біологічний моніторинг та біоіндикація, класифікацію якості вод суші за біопоказниками, вивчити питання біоіндикації на різних рівнях організації живого, розглянути приклади біоіндикації на екосистемному рівні, приклади біоіндикації на биоценологічному рівні, біоіндикація в різних середовищах, біоіндикація в наземно-повітряному середовищі за

допомогою рослин, біоіндикація у водному середовищі, біоіндикація в ґрунті

3.1.2. Питання для самоперевірки

- *Поняття про екологізацію рибництва. Поняття, зміст, цілі та завдання екологізації.* [1, 2]
- Відмінність екологізації від природозахисних заходів [1, 2]
- Екологія та інтенсифікація сучасного рибного господарства. [1, 2]
- Функції та принципи екологізації [1, 2]
- Оцінка рівня екологізації [1, 2]
- Історія розвитку процесів екологізації. Стан екологізації економіки в Україні [1, 2]
- *Значення екологізації в сучасних умовах розвитку галузі рибництва.* [1, 2]
- *Сучасні напрямки світової екологізації галузі рибництва.* [1, 2]
- Механізми екологізації економіки. Організаційно-економічний механізм екологізації [1, 2]
- Поняття та зміст організаційно-економічного механізму екологізації [1, 2]
- *Актуальні засоби та ведення екологічного рибного господарства.* [1]
- *Економічні аспекти екологізації рибного господарства України.* [1, 2]
- Еколого-економічні інструменти як елемент механізму екологізації [1]
- *Форми еколого-економічних інструментів* [1, 2]
- Назвіть основні етапи розвитку екологізації рибництва; [1, 2]
- Охарактеризуйте динаміку світового та українського промислу; [1, 2]
- Вкажіть сучасні напрямки розвитку аквакультури; [1, 2]
- Доведіть необхідність застосування інтенсивних технологій у виробництві продукції гідробіонтів; [1, 2]
- Охарактеризуйте продуктивні показники риб та їх зв'язок з умовами вирощування; [1, 2]
- Як впливають абіотичні та біотичні фактори на продуктивність рибних та нерибних об'єктів аквакультури. [1, 2]

3.2. Модуль ЗМ-П1. Екологія та інтенсифікація сучасного рибного господарства

3.2.1. Повчання

Основне завдання модуля: Навчити та ознайомити студентів з питаннями екології та інтенсифікації сучасного рибного господарства.

Під час підготовки **практичної роботи № 1 «Методи екології та основні її принципи, що використовуються при веденні екологічно**

чистого рибного господарства.» увага студента має бути зосереджена на вивченні та дослідженні методів екології та основні її принципів, які необхідні для ведення екологічно чистого рибного господарства.

Під час підготовки **практичної роботи № 2 «Значення екологізації в сучасних умовах розвитку галузі рибництва в Україні та світі в цілому.»** увага студента має бути зосереджена на визначенні принципів і методів екологізації рибництва в Україні та всіх країнах світу.

Під час підготовки **практичної роботи № 3 «Актуальні напрямки сучасної світової екологізації галузі рибництва та їх впровадження в Україні.»** увага студента має бути зосереджена на визначенні актуальних напрямків світової екологізації рибного господарства та методів їх впровадження в Україні.

Під час підготовки **практичної роботи № 4 «Технічні засоби та прогресивні методи ведення екологічно чистого рибного господарства.»** увага студента має бути зосереджена на визначенні та вивченні технічних засобів та методів, які необхідні для ведення екологічно чистого рибного господарства та отримання екологічно чистої продукції.

3.2.2. Питання для самоперевірки

1. *Надати характеристику стратегічним проблемам екологізації рибного господарства [1, 2]*
2. *Охарактеризуйте стратегічні проблеми екологізації різноманітних видів виробництв та запропонуйте шляхи їх вирішення [1, 2]*
3. *Охарактеризуйте принцип Ле Шательє–Брауна; [1, 2]*
4. *Охарактеризуйте принцип видового збіднення; [1, 2]*
5. *Охарактеризуйте принцип ілюзорного благополуччя; [1, 2]*
6. *Охарактеризуйте принцип послідовного заміщення; [1, 2]*
7. *Охарактеризуйте принцип невизначеності; [1, 2]*
8. *Теоретичні основи застосування інтенсивних технологій в аквакультури [1, 2]*
9. *Охарактеризуйте основні тенденції розвитку аквакультури [1, 2]*
10. *Необхідність застосування інтенсифікаційних заходів у виробництві продукції гідробіонтів [1, 2]*
11. *Охарактеризуйте основні технологічні етапи покращення споживчих характеристик товарної продукції аквакультури; [1, 2]*
12. *Охарактеризуйте процеси ветеринарно-санітарної експертизи риби при інфекційних та інвазійних хворобах; [1, 2]*
13. *Охарактеризуйте процеси ветеринарно-санітарної експертизи риби при отруєннях та незаразних хворобах; [1, 2]*
14. *Дайте характеристику показників якості і безпеки риби; [1, 2]*
15. *Як змінюється якість живої риби при транспортуванні і зберіганні; [1, 2]*

16. Охарактеризуйте процеси ветеринарно-санітарної експертизи здорової риби; [1, 2]
17. Охарактеризуйте роль лікувально-профілактичних заходів у забезпеченні сталого виробництва продукції при інтенсивному культивуванні гідробіонтів; [1, 2]
18. Дайте коротку характеристику профілактичним і терапевтичним заходам; [1, 2]
19. Охарактеризуйте ветеринарно-санітарні заходи; [1, 2]
20. Дайте коротку характеристику меліоративним заходам; [1, 2]

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л1

№ з/ч	Питання	Літ.
1.	Механічними методами очищення стічних вод є наступні:	[1], с.5, [2,3]
2.	До хімічних методів очищення стічних вод відносяться:	[1], с.6 [2,3]
3.	До механічних методів очищення стічних вод відносяться:	[1], с.9 [2,3]
4.	До біологічних методів очищення стічних вод відносяться:	[1], с.10 [2,3]
5.	Хімічними методами очищення стічних вод є наступні:	[1], с.10 [2,3]
6.	Біологічними методами очищення стічних вод у природних умовах є:	[1], с.11 [2,3]
7.	З якою метою видана Зелена книга України?	[1], с.11 [2,3]
8.	Охорона природи – це ...	[1], с.12 [2,3]
9.	Санітарно-захисна зона – це	[1], с.14 [2,3]
10.	Очищення стічних вод – це...	[1], с.15 [2,3]
11.	Забруднення вод – це ...	[1], с.16 [2,3]
12.	Виснаження вод – це ...	[1], с.16 [2,3]
13.	Біологічні фільтри – це ...	[1], с.14 [2,3]
14.	Біологічний моніторинг - це	[1], с.15 [2,3]
15.	Оцінювання змін стану навколишнього природного середовища дає змогу визначити:?	[1], с.15 [2,3]
16.	Екологічні збитки визначають:?	[1], с.15 [2,3]
17.	Естетичні збитки визначають:?	[1], с.16 [2,3]
18.	Економічні збитки визначають:?	[1], с.17 [2,3]
19.	Не спричиняє негативних наслідків, змін у живих організмах і не погіршує якості природного середовища:?	[1], с.17 [2,3]

20.	На основі встановлення різниці між гранично допустимим і фактичним станом екосистеми, популяції, угруповання з'ясовують їх:?	[1], с.18 [2,3]
21.	У системі моніторингу найчастіше використовують такі методи прогнозування:?	[1], с.18 [2,3]
22.	Поширення висновків, отриманих унаслідок спостереження за однією частиною явища, на іншу частину – це:?	[1], с.9 [2,3]
23.	Яка площа охоплена системою регіонального моніторингу, км ² :	[1], с.24 [2,3]
24.	Екологічний моніторинг – це:	[1], с.75 [2,3]
25.	Екологічний моніторинг передбачає обов'язковість спостережень на таких рівнях:	[1], с.110 [2,3]
26.	До методів дослідження екологічного моніторингу належать:	[1], с.10 [2,3]
27.	Фоновий моніторинг – це:	[1], с.12 [2,3]
28.	Основними завданнями фонового моніторингу є:	[1], с.75 [2,3]
29.	Враховуючи які коефіцієнти, для кожної речовини, встановлюють перелік середовищ, що потребують вивчення на фонових станціях, у біосферних заповідниках:	[1], с.110 [2,3]
30.	Що належить до біотичної складової фонового моніторингу:	[1], с.10 [2,3]
31.	Контроль стану навколишнього середовища за допомогою живих організмів	[1], с.46 [2,3]
32.	Моделювання і прогнозування стихійних змін навколишнього середовища	[1], с.81 [2,3]
33.	Високоточні спостереження за реакцією організмів на забруднення на рівні популяцій, екосистем і біосфери - це моніторинг	[1], с.14 [2,3]
34.	Моніторинг у зонах аварій та явищ зі шкідливими наслідками - це моніторинг	[1], с.49 [2,3]
35.	Вивчення сильних впливів у локальному масштабі - це моніторинг	[1], с.34 [2,3]
36.	На базі біосферних заповідників проводиться моніторинг	[1], с.15 [2,3]
37.	Єдина державна система екологічного моніторингу повинна забезпечувати	[1], с.34 [2,3]
38.	Вкажіть суб'єкти екологічного моніторингу	[1], с.88 [2,3]
39.	Вкажіть об'єкти екологічного моніторингу	[1], с.15 [2,3]
40.	Державне житлове комунальне господарство забезпечує спостереження за:?	[1], с.33 [2,3]

41.	Головними принципами, на основі яких організуються спостереження за довкіллям, є:?	[1], с.75[2,3]
42.	Уперше рівні ГДК для забруднювачів основних компонентів біосфери були розроблені у:?	[1], с. 10 [2,3]
43.	Найчастіше оптимальна програма спостережень передбачає відстежування таких значень ГДК забруднюючих речовин:?	[1], с. 34 [2,3]
44.	Оцінювання змін стану навколишнього природного середовища дає змогу визначити:?	[1], с.36[2,3]
45.	Екологічні збитки визначають:?	[1], с. 13 [2,3]
46.	Естетичні збитки визначають:?	[1], с. 34 [2,3]
47.	Економічні збитки визначають:?	[1], с.42 [2,3]
48.	Не спричиняє негативних наслідків, змін у живих організмах і не погіршує якості природного середовища:?	[1], с.12 [2,3]
49.	На основі встановлення різниці між гранично допустимим і фактичним станом екосистеми, популяції, угруповання з'ясовують їх:?	[1], с.33 [2,3]
50.	У системі моніторингу найчастіше використовують такі методи прогнозування:?	[1], с.88 [2,3]

4.2 Тестові завдання до заліку.

Залікова тестова робота з дисципліни «Екологізація рибництва» являє собою тестові завдання закритого типу, які потребують від студента вибору правильних відповідей з трьох запропонованих варіантів. Тестові питання формуються по всьому переліку сформованих у навчальній дисципліні знань (в першу чергу базової компоненти), а їх загальна кількість складає 20 завдань.

№ з/ч	Питання	Літ.
1.	Моніторинг навколишнього середовища – це	[1], с.33 [2,3]
2.	мета моніторингу – це	[1], с.75[2,3]
3.	рівнями екологічного моніторингу являються:	[1], с. 10 [2,3]
4.	Біологічний моніторинг - це	[1], с. 34 [2,3]
5.	Екологічне нормування – це	[1], с.36[2,3]
6.	допустимим навантаженням називається	[1], с. 13 [2,3]
7.	шкідливі речовини це -	[1], с. 34 [2,3]

8.	Гранично допустимі концентрації (ГДК)	[1], с.42 [2,3]
9.	токсичність речовин це –	[1], с.12 [2,3]
10.	Фактично токсичність –	[1], с.33 [2,3]
11.	Які види екологічного нормування існують?	[1], с.88 [2,3]
12.	Що називається якістю води?	[1], с.12. 17 [2,3]
13.	Яку речовину називають забруднюючою?	[1], с.33 [2,3]
14.	Які існують види водокористування?	[1], с.95[2,3]
15.	Основні чинники формування хімічного складу природних вод бувають	[1], с.14 [2,3]
16.	Які показники найбільш часто використовуються для оцінки якості водних об'єктів?	[1], с.34 [2,3]
17.	Сапробність це	[1], с.110 [2,3]
18.	Екологічний індекс розраховується за формулою	[1], с.41 [2,3]
19.	Гранично допустимий скид (ГДС) речовини –	[1], с.33 [2,3]
20.	Екологічне управління - це	[1], с.48 [2,3]
21.	Моніторинг за станом і впливом навколишнього середовища на здоров'я людини - це	[1], с.35 [2,3]
22.	Контроль стану навколишнього середовища за допомогою живих організмів	[1], с.46 [2,3]
23.	Моделювання і прогнозування стихійних змін навколишнього середовища	[1], с.81 [2,3]
24.	Високоточні спостереження за реакцією організмів на забруднення на рівні популяцій, екосистем і біосфери - це моніторинг	[1], с.14 [2,3]
25.	Моніторинг у зонах аварій та явищ зі шкідливими наслідками - це моніторинг	[1], с.49 [2,3]
26.	Вивчення сильних впливів у локальному масштабі - це моніторинг	[1], с.34 [2,3]
27.	На базі біосферних заповідників проводиться моніторинг	[1], с.15 [2,3]
28.	Єдина державна система екологічного моніторингу повинна забезпечувати	[1], с.34 [2,3]
29.	Вкажіть суб'єкти екологічного моніторингу	[1], с.88 [2,3]
30.	Вкажіть об'єкти екологічного моніторингу	[1], с.15 [2,3]
31.	Державне житлове комунальне господарство забезпечує спостереження за:?	[1], с.33 [2,3]
32.	Головними принципами, на основі яких організуються спостереження за довкіллям, є:?	[1], с.75[2,3]
33.	Уперше рівні ГДК для забруднювачів основних компонентів біосфери були розроблені у:?	[1], с. 10 [2,3]

34.	Найчастіше оптимальна програма спостережень передбачає відстежування таких значень ГДК забруднюючих речовин:?	[1], с. 34 [2,3]
35.	Оцінювання змін стану навколишнього природного середовища дає змогу визначити:?	[1], с.36[2,3]
36.	Екологічні збитки визначають:?	[1], с. 13 [2,3]
37.	Естетичні збитки визначають:?	[1], с. 34 [2,3]
38.	Економічні збитки визначають:?	[1], с.42 [2,3]
39.	Не спричиняє негативних наслідків, змін у живих організмах і не погіршує якості природного середовища:?	[1], с.12 [2,3]
40.	На основі встановлення різниці між гранично допустимим і фактичним станом екосистеми, популяції, угруповання з'ясовують їх:?	[1], с.33 [2,3]
41.	У системі моніторингу найчастіше використовують такі методи прогнозування:?	[1], с.88 [2,3]
42.	Поширення висновків, отриманих унаслідок спостереження за однією частиною явища, на іншу частину – це:?	[1], с.12. 17 [2,3]
43.	Яка площа охоплена системою регіонального моніторингу, км ² :	[1], с.33 [2,3]
44.	Екологічний моніторинг – це:	[1], с.95[2,3]
45.	Екологічний моніторинг передбачає обов'язковість спостережень на таких рівнях:	[1], с.14 [2,3]
46.	До методів дослідження екологічного моніторингу належать:	[1], с.34 [2,3]
47.	Фоновий моніторинг – це:	[1], с.110 [2,3]
48.	Основними завданнями фонового моніторингу є:	[1], с.41 [2,3]
49.	Враховуючи які коефіцієнти, для кожної речовини, встановлюють перелік середовищ, що потребують вивчення на фонових станціях, у біосферних заповідниках:	[1], с.33 [2,3]
50.	Що належить до біотичної складової фонового моніторингу:	[1], с.48 [2,3]

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література.

1. Васенко О. Г. Комплексне планування та управління водними ресурсами /Васенко О. Г., Верніченко Г. А.; Укр. НДІ екол. пробл., Ін-т географії НАН України. - К., 2001. - 366 с.: іл., табл., мап.

2. Водне господарство України: сучасний стан та перспективи розвитку / [Дорогунцов С. І., Хвесик М. А., Головинський І. Л.] та ін.; НАН України. Рада по вивч. продуктив. сил України. - К., 2002. - 55 с.: табл.
3. Галущенко О. М. Водні ресурси річок України, їх використання та охорона // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія: Період. наук. зб. - К., 2002. - Т.3. - С.82-85.
4. Данилко В. К. Водні ресурси України: еколого-статистичний аналіз // Вісник / Державний агроеколог. ун-т. - Житомир, 2003. - Вип.1. - С.254-260.
5. 5. Основи фермерського рибного господарства /Гринжевський М. В., Андрющенко А. І., Третяк О. М., Грициняк І. І. — К.: Світ, 2000. — 340 с
6. www.library-odeku.16mb.com
7. eprints.library.odeku.edu.ua

Додаткова

1. Беленький О. Хочеш рибики – утримайся: [Ринок риби, статистика імпорту, екологічний стан і загроза рибному господарству України, робота інспекторів рибнагляду] // Дзеркало тижня. - 2004. - 17 - 23 квіт. (№15). - С.16.
2. Дорогунцов С. І. Водні ресурси України (проблеми теорії та методології) /Дорогунцов С. І., Хвесик М. А., Головинський І. Л.; Рада по вивч. продукт. сил України, НАН України. - К.: [Вид.-полігр. центр "Київ. ун-т"], 2002. - 223, [3] с.: іл., табл.
3. Долинський В. Рибне господарство: проблеми, шляхи їх розв'язання // Харчова і переробна промисловість. - 2003. - № 7. - С.12 - 13.
4. Перспективи розвитку рибного господарства України в сучасних умовах / Г. Т. Васюкова, С. І. Алімов, О. І. Куць, М. В. Васюков // Наукові праці / Одеська нац. акад. харчових технологій. - Одеса, 2003. - Вип.25. - С.77-79.
5. Сташук В. А. Водні ресурси України: стан, прогноз, раціональне використання і відтворення // Збірник матеріалів конференції "Сучасні проблеми охорони і раціонального використання водних ресурсів та очистки природних і стічних вод". - К., 2002. - С.6-14.